

Yıllara Sair Yapım ihalelerinde Maliyeti Oluşturan Unsurlar ve Kar Zarar Hesabı 9

Yıllara Sair Yapım ihalelerinde Maliyeti Oluşturan Unsurlar ve Kar Zarar Hesabı

Yıllara yaygın inşaat ve onarım işlerinde vergilendirme döneminin belirlenebilmesi açısından işinin başlangıç ve bitim tarihi önemlidir.

Yıllara yaygın inşaat ve onarım faaliyeti yürüten işletmeler diğer işletmelerde olduğu gibi dönem sonunda muhasebe kayıtları ile gerçek durum karşılaştırılarak, varsa gerekli düzenlemeler yapılarak dönem mali tabloları düzenlenir.

Vergisi Kanunu yıllara yaygın inşaat ve onarım faaliyetlerden elde edilen kazancın belirlenmesinde tamamlanmış sözleşme yöntemi benimsemektedir. (213 sayılı Vergi usul kanunda Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ve Tekdüzen Hesap Planı uygulamalarında Yıllara Yaygın İnşaat Ve Onarım Faaliyetlerine İlişkin “Tamamlanmış Taahhüt Yöntemi”ni benimsemiştir.)

Tamamlanmış sözleşme yönteminde, gelirler ve giderler ilgili hesaplara kaydedilmesine rağmen dönem sonlarında kar zarar hesabı yapılmaz. Kâr zarar hesabı iş tam olarak bitiği zaman

ya da geçici kabul onayının yapıldığı tarihte yapılmaktadır.

Gelir vergisi ve Vergi Usul Kanuna göre Türkiye Muhasebe Standarda yer alan Yıllara Yaygın İnşaat Ve Onarım Faaliyetlerine İlişkin "Tamamlanma Yüzdesi (Oranı) Yöntemi" kullanılmasına imkân tanınmamaktadır.

Bu konuda yayınlanan 85 seri No.lu Gelir Vergisi tebliğinde "Bilindiği üzere, birden fazla takvim yılına sirayet eden inşaat ve onarım işlerinin vergilendirilmesinde kâr ve zararın kat'ı olarak tespiti işin bitim tarihine bırakılmış ve muvakkat ve kat'ı kabul usulüne tabi olan işlerde de bitim tarihi olarak muvakkat kabulün yapıldığı yıl kabul edilmiştir.

GVK. Md. 44 Maddedeki bu açıklığa rağmen, uygulamada muvakkat kabul tarihi olarak muhtelif tarihlerle karşılaşılması ve özellikle bu tarihlerin farklı yıllara tesadüf etmesi sebebiyle işin bitim yılını tespitinde tereddüt ve ihtilâflar hâsıl olduğu ve muvakkat kabulden hangi tarihin anlaşılması lâzım geldiğinin bilinmesine ihtiyaç duyulduğu, Bakanlığımıza intikal eden müteaddit müracaatlardan anlaşılmaktadır." diyerek bu konuda yaşanan tereddütleri gidermek amacıyla aşağıda yer alan açıklama yapılmıştır.

"Bu güçlüklerin ortadan kaldırılarak taahhüt işlerine ait kazançların vergilendirilmesinin sıhhatli ve tereddüdü mucip olmayacak şekilde yürütülmesi bakımından muvakkat kabulün tutanakla tevsik edildiği tarihin esas alınması uygun görülmektedir.

Bu suretle sözü edilen mahzurlar ortadan kalkacak ve tatbikatın 44'üncü madde hükmüne uygunluğu sağlanmış olacaktır. Esasen kanun koyucu bu mahzurları göz önünde bulundurarak muvakkat kabulün yapıldığı yılı bitim tarihi olarak kabul etmiş ve bu şekilde fiili durumdan hareketle Gelir Vergisi Kanununun 44'üncü maddesinde, işin bitim tarihi olarak muvakkat kabulün yapıldığı yılın kabul edileceğini

hükme bağlamıştır.

Bu itibarla, Gelir Vergisi Kanununun 42 ve 44'üncü maddelerinde sözü edilen işin bitimi tarihinden muvakkat kabulün komisyon tarafından fiilen yapıldığını tevsik eden "Tutanak tarihinin" anlaşılması ve tatbikata o şekilde veçhe verilmesi icap eder." şeklinde görüş ortaya koymuştur.